

NATURRESERVATET

BOKHULTET

BOKHULTET gör sig kanske allra bäst om våren när solljuset silar ner genom bokarnas ljusgröna lövverk. Men reservatet är värt ett besök under alla årstider. De många stigarna från tiden som militärt övningsfält gör det lätt att ta sig runt i området.

Bokhultets skogar

I naturreservatet finns stora sammanhängande bokskogar. Delar av skogen har stått i princip orörd sedan lång tid tillbaka. Därför finns det många gamla träd, de äldsta träden är upp mot 400 år gamla. Eftersom skogen sköter sig själv dör träden av ålderdom. När du vandrar genom skogen kommer du stöta på såväl högstubbar som fallna lågor. Typiskt för skogen är också alla grova ekar, som vuxit upp när landskapet var mer öppet.

I reservatet finns det gott om högstubbar och lågor. Det gynnar ovanliga svampar och insekter som är beroende av murken ved.

Sumpskog på nyvunnen mark

Utmed Södra Bergundasjöns stränder växer skog på marker som regelbundet översvämmas. Skogen har vuxit upp på före detta sjöbotten. I början av 1800-talet sänktes sjön med mer än en meter för att skapa mer odlingsmark. Sedan bruket av markerna upphört har björk, sälg, al och videbuskar vandrat in och skapat en tät, frodig sumpskog.

Det finns inte särskilt gott om matsvamp i Bokhultet. Men det finns många andra svampar! På döda bokstammar växer den glänsande vita porlins-skvivlingen. Grova boklåggor är hem för violett geléskål och den märkliga limsvampen – runda, svarta kuddar som liknar mjuk lakrits. Den ovanliga koralltaggsvampen växer på fallna lövträd med murken, mjuk ved.

Artrika hagmarker

Vid Bäckaslöv finns öppna och trädklädda betesmarker. Här växer bland annat prästkrage, tjärblomster och jungfrulin. De är alla exempel på örter typiska för marker som hålls öppna med bete eller slåtter. Upphör skötseln försvinner dessa växter på sikt. De blomrika markerna lockar till sig många olika insekter, som bin och fjärilar. Mindre bastardsvärmaren, vädssandbi och violettkantad guldvinge hör till reservatets mer ovanliga invånare.

Vädssandbi

Jungfrulin

Violettkantad guldvinge

Bergundasjöarna

Södra och Norra Bergundasjön är båda grunda sjöar med ett medeldjup på cirka 3 meter. Exempel på fiskar som förekommer i sjöarna är gädda, gös och mört. Under vår och höst rastar mängder med änder, doppingar och måsar i de grunda vikarna. På sommaren häckar fiskgjuse, fisktärna, skäggdopping och många andra i sjön och dess omgivning. Stilla somrarnätter flyger fladdermöss över vattenytan, i jakt på insekter.

Gös

Gädda

Lämningar från förr

Människor har levt och verkat i Bokhultet sedan lång tid tillbaka. Den äldsta lämningen i reservatet är en cirka 4000 år gammal grav, en hällkista, från yngre stenålder. Från brons- eller järnålder finns röjningsrösen spridda över stora delar av skogen. Rösena är låga högar av småsten som rensats bort från odlingsmarken. Det finns också spår efter två gravhögar från yngre järnålder.

Välbesökt

Bokhultet ligger bara någon kilometer från Växjö centrum och var ett populärt utflyktsmål redan på 1800-talet. År 1914 omvandlades Bokhultet till ett militärt övningsfält. Alla vägar och stigar tillkom under den perioden, som varade fram till 1992 då regementet lades ner. Idag är Bokhultet en plats där du kan promenera, rasta hunden, jogga eller bara stilla blicka ut över vattnet från Borgmästarudden. Sjön, skogarna och de öppna betesmarkerna

Grova ekar står utspridda i skogen. I trädens håligheter bor larver av den sällsynta ädelguldbaggen.

Ädelguldbagge

Värdefullt för många

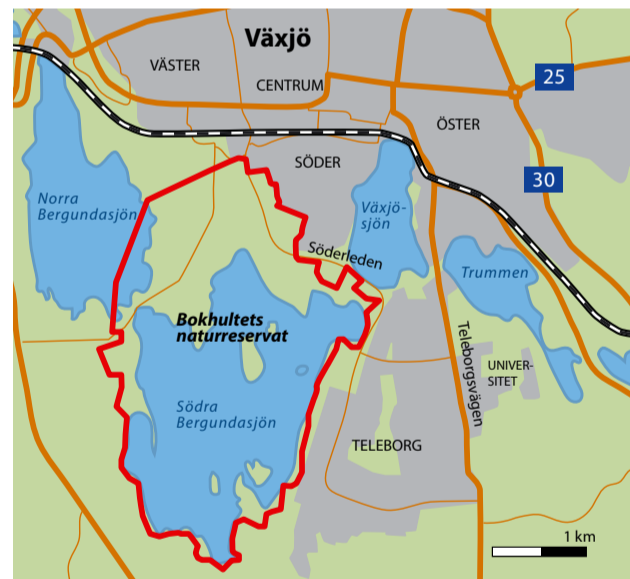
I reservatet skogar finns ett rikt växt- och djurliv. Ovanliga lavar som lunglav och rosa lundlav växer på gammelträdens bark. I trädens håligheter häckar till exempel kattuggla. Hålrummen är också hem åt en rad sällsynta insekter som är beroende av mulm, det bruna mjöl av vedrester, döda insekter, gamla fågelbon och annat som ansamlas i trädens hålrum. I sumpskogarna trivs fåglar som stjärtmes och mindre hackspett.

Spännande skalbaggar

Flera ovanliga skalbaggar påträffats i reservatet. Den sällsynta ädelguldbaggens larver trivs i trädens håligheter. Larver av orange rödbeck lever i död ved som solen kommer åt att värma upp. En verklig raritet är den tiofläckiga vedsvampbaggen, som håller till i de tickor som växer på gamla trädstammar.

Orange rödbeck
Naturlig storlek:
9-13 mm

bjuder på spännande naturupplevelser året runt. Tänk på att det inte är tillåtet att elda utanför iordningställd eldplats eller tälta. Fullständig information om vilka regler som gäller finns på informationstavlorna vid reservatets entréer.

I Bokhultet finns många fina stigar och motionsspår.

Bokhultets naturreservat bildades 1994 och utökades 2016. Reservatet är 760 hektar stort, varav 463 hektar är land. Syftet är att bibehålla områdets naturvärden och främja allmänhetens möjligheter till friluftsliv. Naturvårdsverket är medfinansierat med statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt. Reservatet ingår i EU:s nätverk av skyddade naturområden, Natura 2000. Reservatet ägs och förvaltas av Växjö kommun, 0470-41000.

Text, layout och foton: Naturcentrum AB, Stenungsund 2017. Foto framsida: Växjö kommun. Illustrationer: P. Elfman (fåglar) och T. Johansson (fiskar). Karta: C. Lindkvist, Naturcentrum AB.

- 1 BÄCKASLÖVS GÄRDE**
Gamla åker- och ängsmarker med artrika flora.
- 2 "BIPARADISET"**
En grusyta från den militära verksamheten har gjorts om till en miljö optimal för vilda bin. Här finns blomsterängar, öppna sandmiljöer, torrbackar och en damm.
- 3 BÄCKASLÖVS VÅTMARK**
Före detta mosse omvandlad till våtmark med en grävd damm och en slingrande bäck. I våtmarken renas dagvatten från tätorten innan det når Bergundasjön.

- i** Information
- P** Parkeringsplats
- Grillplats
- Fågeltorn
- Toalett
- Brygga
- Vindskydd och grillplats
- Reservatsgräns
- Växjö runt
- Sjörundan 11,5 km
- Röda stigen 3,1 km
- Gula stigen 4,6 km
- Blå slingan 3,6 km
- Rullbar naturstig 700 m
- Övrig stig
- Fågelskydd 1 april - 31 juli

FISKGJUSEN
är en vanlig syn över Bergundasjöarna. När den spanar efter fisk står den stilla i luften och flaxar med vingarna – den ryttlar. Tillbringar vintrarna i östra och södra Afrika.

STJÄRTMESEN
häckar i Bokhultets strandskogar. Den är lättast att se under vinterhalvåret då den drar runt i små familjeflockar.

STÖRRE HACKSPETT är Bokhultets vanligaste hackspett. På menyn står insekter, larver och andra smådjur samt frön.

MINDRE HACKSPETT är inte större än en gråsparv. Den håller gärna till i strandskogar med gamla lövträd och murken ved.

I Bokhultet häckar omkring 75 olika fågelarter och över 200 arter har observerats. Orsaken till fågelrikedomen är bland annat den omväxlande naturen, inklusive Bergundasjöarna.

SKÄGGDOPPING
häckar i Södra Bergundasjön. Dess spektakulära parningsspel börjar med huvudskakningar och avslutas med att paret reser sig bröst mot bröst.